

GIÁO DỤC BẢN LĨNH CHÍNH TRỊ KHI THAM GIA MẠNG XÃ HỘI CHO SINH VIÊN Ở TRUNG TÂM GIÁO DỤC QUỐC PHÒNG VÀ AN NINH, ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN

Phạm Văn Tuấn, Nguyễn Xuân Luân

Phòng Đào tạo, quản lý sinh viên và đối tượng bồi dưỡng, Trung tâm Giáo dục Quốc phòng và An ninh, Đại học Thái Nguyên

Tóm tắt: Mạng xã hội hiện nay đã và đang trở thành một trong những phương tiện vô cùng hữu ích để con người có thể kết nối với nhau, chia sẻ cảm xúc, kỷ niệm, giải trí và là cầu nối quan trọng trên nhiều lĩnh vực. Bên cạnh những lợi ích mà mạng xã hội đem lại cũng tiềm ẩn nhiều nguy cơ rủi ro. Chính vì vậy việc giáo dục giáo dục bản lĩnh chính trị khi tham gia mạng xã hội cho sinh viên nói chung và cho sinh viên ở Trung tâm Giáo dục Quốc phòng và An ninh, Đại học Thái Nguyên nói riêng là thực sự cần thiết

Từ khóa: sinh viên, mạng xã hội, bản lĩnh chính trị

POLITICAL FORTITUDE EDUCATION FOR STUDENTS PARTICIPATING IN SOCIAL MEDIA AT THE CENTER FOR NATIONAL DEFENSE AND SECURITY EDUCATION, THAI NGUYEN UNIVERSITY

Pham Van Tuan, Nguyen Xuan Luan

Department of Training, Student Management and Target Group Development, Center for National Defense and Security Education, Thai Nguyen University

Abstract: Social media has increasingly become an extremely useful tool for people to connect, share emotions and memories, entertain, and serve as a vital bridge across various fields. However, along with its benefits, social media also poses many potential risks. Therefore, educating students in political fortitude when using social media—especially for students at the Center for National Defense and Security Education, Thai Nguyen University is truly essential.

Keywords: Students, social media, political fortitude.

Nhận bài: 20/02/2025

Phản biện: 22/03/2025

Duyệt đăng: 25/03/2025

I. ĐẶT VẤN ĐỀ

Trung tâm giáo dục Quốc phòng và An ninh, Đại học Thái Nguyên đặt ra yêu cầu sinh viên phải được trang bị đầy đủ kiến thức, kỹ năng tay nghề, cũng như phải có phẩm chất đạo đức lối sống trong sạch, lành mạnh; bản lĩnh chính trị kiên định vững vàng, phải có những hiểu biết sâu sắc và khả năng nhận thức được bản chất của những thông tin sai trái, phản động, thù địch,... khi tham gia mạng xã hội. Thời gian vừa qua, hệ lụy từ những mặt trái của mạng xã hội đã ảnh hưởng rất lớn đến đạo đức, lối sống, nhân cách sinh viên hiện nay. Nếu không đủ tỉnh táo, họ có thể bị dụ dỗ, lôi kéo vào những thói hư, tật xấu, những ham muốn tầm thường, phai nhạt lòng yêu nước, yêu đồng bào, yêu Tổ quốc, ngại công hiến, ham hưởng thụ, nảy sinh thói vô tâm, vô cảm; thậm chí có thể bị cuốn theo những luận điệu xuyên tạc của kẻ thù, bị lung lạc ý chí, niềm tin, “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa”, từng bước dẫn đến tha hóa về quan điểm, lập trường...

Nhận thức được những nguy cơ đó. Trung tâm giáo dục Quốc phòng và An ninh, Đại học Thái Nguyên đã có nhiều chủ trương, giải pháp tích góp

phần nâng cao bản lĩnh chính trị cho sinh viên khi tham gia mạng xã hội. Qua đó phân nào đã ngăn chặn, đẩy lùi những tác động, ảnh hưởng tiêu cực của văn hóa xấu độc; không để các thế lực thù địch lợi dụng thực hiện mưu đồ chống phá của chúng; xây dựng môi trường văn hóa trong sạch lành mạnh; làm cho đời sống văn hóa - tinh thần của sinh viên ngày càng tốt hơn. Tuy nhiên, bên cạnh những kết quả tốt đẹp đã đạt được, thì hoạt động này vẫn bộc lộ những hạn chế nhất định: các sản phẩm văn hóa xấu độc, phản văn hóa, các tệ nạn xã hội, nhất là thông tin xấu độc trên mạng xã hội vẫn còn thâm lậu vào các đối tượng sinh viên; một số bộ phận cán bộ, sinh viên nhận thức chưa sâu sắc về ý nghĩa, tầm quan trọng của công tác này; năng lực nhận biết, phân loại, khắc phục tác hại của những thông tin xấu độc khi tham gia các trang mạng xã hội của học viên vẫn còn hạn chế...

II. NỘI DUNG NGHIÊN CỨU

2.1. Tăng cường công tác tuyên truyền, giáo dục nâng cao ý thức, trách nhiệm cho các chủ thể tham gia nâng cao bản lĩnh chính trị khi tham gia mạng xã hội cho sinh viên

Tăng cường công tác tuyên truyền, giáo dục nâng cao ý thức, trách nhiệm cho các chủ thể được xem là biện pháp quan trọng hàng đầu, có ý nghĩa quyết định đến hiệu quả hoạt động nâng cao bản lĩnh chính trị khi tham gia mạng xã hội cho sinh viên. Nó sẽ nảy sinh ra những hiệu ứng tích cực, tạo ra “sức đề kháng”, để sinh viên có khả năng “miễn dịch” đối với các thông tin xấu độc đang lan truyền mạnh mẽ trên mạng xã hội hiện nay. Bởi vì, nếu các tổ chức, các lực lượng ở Trung tâm giáo dục Quốc phòng và An ninh, Đại học Thái Nguyên không có nhận thức đầy đủ về tác hại của những tác động tiêu cực của mạng xã hội; không thấy rõ vai trò, trách nhiệm và quyền hạn của mình; không nắm chắc nội dung, hình thức, biện pháp... thì hoạt động nâng cao bản lĩnh khi tham gia mạng xã hội của sinh viên không thể đạt hiệu quả cao.

2.2 Đa dạng hoá các biện pháp trong nâng cao bản lĩnh chính trị khi tham gia mạng xã hội sinh viên ở Trung tâm giáo dục Quốc phòng và An ninh, Đại học Thái Nguyên hiện nay

Hiện nay, cứ mỗi phút có hàng trăm triệu người tạo ra hoặc sử dụng một lượng thông tin kỹ thuật số khổng lồ trong thế giới trực tuyến hoàn toàn không bị lệ thuộc bởi biên giới hay luật lệ của bất cứ quốc gia nào. Điều đó cho thấy, sự truyền tải và tiếp nhận thông tin cùng lúc có thể kết nối hàng tỷ người, phá mọi rào cản về địa lý, hàng rào về ngôn ngữ... Sự tiếp nhận thông tin trong cuộc sống ngày càng phong phú và đa dạng hơn cả theo chiều hướng tích cực và tiêu cực. Do vậy, để đấu tranh phòng, chống những tác động tiêu cực từ mạng xã hội, góp phần hình thành bản lĩnh chính trị vững vàng cho sinh viên đòi hỏi các chủ thể ở Trung tâm giáo dục Quốc phòng và An ninh, Đại học Thái Nguyên phải xác định đúng, vận dụng linh hoạt, sáng tạo các hình thức, biện pháp. Cần tăng cường tính toàn diện, kết hợp hài hòa giữa nâng cao nhận thức, tư tưởng với xây dựng thái độ, hành vi sử dụng mạng xã hội cho học viên; phải xuất phát từ thực tiễn quá trình học tập, công tác và mục tiêu yêu cầu đào tạo của Trung tâm để xác định nội dung cho phù hợp tránh dàn trải, chung chung; kích thích tính tích cực, sáng tạo, tự phòng, chống tác động tiêu cực của mạng xã hội của sinh viên.

2.3. Phát huy tính tích cực, chủ động của sinh viên trong tự đấu tranh phòng, chống các tác động tiêu cực khi tham gia mạng xã hội.

Hiệu quả của hoạt động tự đấu tranh phòng,

chống các tác động tiêu cực khi tham gia mạng xã hội, do đó phụ thuộc quyết định vào vai trò nhân tố chủ quan của sinh viên, vào tính tích cực, tự giác của họ trong tiếp nhận và xử lý nguồn thông tin phong phú, đa dạng từ mạng xã hội. Theo đó, để phát huy vai trò nhân tố chủ quan của sinh viên, cần thực hiện tốt một số nội dung sau đây:

Trung tâm phải thường xuyên quán triệt, giáo dục sự cần thiết của hoạt động tự đấu tranh phòng, chống các tác động tiêu cực khi tham gia mạng xã hội. Kết hợp giáo dục với khuyến khích, đề cao tinh thần tự giác của sinh viên, động viên kịp thời những tấm gương mẫu mực trong đạo đức, lối sống, trong tự nhận biết và phòng, chống có hiệu quả những thông tin xấu độc trên mạng xã hội. Luôn khơi dậy, phát huy tính tích cực, tự giác của họ trong chuyển hóa các yêu cầu khách quan thành động cơ tự giác, thành ý chí quyết tâm cao, thành hành vi cụ thể đấu tranh bài trừ các thông tin xấu độc ảnh hưởng tiêu cực, đồng thời tiếp nhận các thông tin tích cực của mạng xã hội, làm giàu có, phong phú, hoàn thiện lối sống của bản thân.

Bên cạnh đó, sinh viên biết đặt ra mục đích rõ ràng, giảm lệ thuộc bằng cách hạn chế thời gian, nội dung truy cập, đồng thời gia tăng các hoạt động học tập, vui chơi, giải trí, tham gia các câu lạc bộ, kết giao xã hội hiện thực, đặt ra những nguyên tắc bất biến khi sử dụng mạng xã hội, ví như: không dùng trong học tập và tự học tại nhà, trong giờ hoạt động thể chất...; chỉ dùng mạng xã hội làm phương tiện phục vụ nhu cầu học tập, giải trí chính đáng, làm kênh liên lạc với những người thân, bạn bè; không lạm dụng vì mục đích khác. Mặt khác, mỗi sinh viên kiên quyết không truy cập vào các trang mạng đồi trụy, phản động, các forum (diễn đàn) thiếu lành mạnh dưới mọi hình thức nhằm tránh những ảnh hưởng xấu đến đạo đức, lối sống.

Đồng thời, sinh viên cần hình thành cho mình các kỹ năng cần thiết để biết tự bảo vệ trước các tác động tiêu cực từ mạng xã hội. Bên cạnh đó, cần cảnh giác các đường “link” lừa đảo. Hiện có rất nhiều các đường “link” lừa đảo mạo danh các trang chủ mạng xã hội để đánh cắp tài khoản, đánh cắp thông tin cá nhân người dùng. Vì thế khi truy cập mỗi sinh viên phải đề cao cảnh giác, không tùy tiện đăng nhập vào các đường link khi thấy có bất thường và không chắc chắn an toàn.

2.4. Xây dựng môi trường văn hóa lành mạnh góp phần nâng cao bản lĩnh chính trị khi tham gia

mạng xã hội cho sinh viên

Phòng, chống những tác động tiêu cực trên mạng xã hội cho sinh viên là ngăn ngừa, phòng, chống ảnh hưởng tiêu cực của các trang mạng xã hội thông qua việc tiếp nhận, nhận thức, xử lý các thông tin của sinh viên. Điều quan trọng hơn trong phòng, chống phải tạo được cơ chế “miễn dịch” để cho họ có “sức đề kháng” với các tác động tiêu cực, biết sử dụng mạng xã hội một cách hữu ích. Do vậy, mở rộng và phát huy dân chủ, xây dựng môi trường văn hóa lành mạnh ở Trung tâm giáo dục Quốc phòng và An ninh, Đại học Thái Nguyên, tạo ra cơ chế “miễn dịch” trước sự thâm nhập của thông tin xấu độc trên mạng xã hội cho sinh viên là hết sức cần thiết. Vì thế, cần thực

hiện nếp sống chính quy, làm thay đổi mọi hoạt động sinh hoạt, công tác của sinh viên ở Trung tâm giáo dục Quốc phòng và An ninh, Đại học Thái Nguyên theo những quy tắc, thang giá trị của chế độ xã hội chủ nghĩa, ngày càng vươn tới cái đẹp, hướng đến sự hoàn thiện.

III. KẾT LUẬN

Giáo dục bản lĩnh chính trị cho sinh viên là một nhiệm vụ quan trọng trong quá trình đào tạo và phát triển nhân cách cho sinh viên. Thông qua việc trang bị kiến thức, kỹ năng và thái độ đúng đắn về chính trị chúng ta không chỉ giúp sinh viên nhận thức rõ hơn về vai trò của bản thân trong xã hội mà còn tạo ra những công dân có trách nhiệm đóng góp tích cực cho sự phát triển của đất nước.

Tôi xin được trân trọng cảm ơn Trung tâm giáo dục Quốc phòng và An ninh, Đại học Thái Nguyên đã cấp kinh phí hỗ trợ cho nghiên cứu này.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Đảng Cộng sản Việt Nam, *Văn kiện Đại hội Đại biểu toàn quốc lần thứ XIII*, Nxb CTQG sự thật, H2021.
2. PGS, TS. Nguyễn Tuấn Anh, *Sử dụng các phương tiện truyền thông xã hội để chủ động nắm bắt, định hướng dư luận xã hội góp phần bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng*, Tạp chí Cộng sản, tháng 7 năm 2021.
3. Phát biểu của đồng chí Nguyễn Phú Trọng tại Hội nghị tổng kết công tác Tuyên giáo năm 2019, Báo Quân đội nhân dân, ngày 30/12/2019.